

Sygn. akt *XVII AmE 168/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący - SSO Ewa Malinowska	
Protokolant – protokolant sądowy Joanna Nande	

po rozpoznaniu 24 kwietnia 2018 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa **Zakładu Usług (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w E.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

z udziałem zainteresowanego (...) S.A. z siedzibą w G.

o zawarcie umowy dystrybucji energii elektrycznej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z 17 października 2016 r., znak: (...)

1. oddala odwołanie;

2. zasądza od powoda Zakładu Usług (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w E. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 (siedemset dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

3. zasądza od powoda Zakładu Usług (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w E. na rzecz zainteresowanego (...) S.A. z siedzibą w G. kwotę 737 (siedemset trzydzieści siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Malinowska

Sygn. akt *XVII AmE 168/16*

UZASADNIENIE

Decyzją z 17 października 2016 r., wydaną na podstawie art. 8 ust. 1 i art. 30 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (dalej: PE) oraz art. 104 1 k.p.a., po rozpatrzeniu wniosku Zakładu Usług (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w E. w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego odmowy zawarcia przez (...) S.A. z siedzibą w G. umowy dystrybucji energii elektrycznej do obiektu zlokalizowanego w E. przy ul. (...), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki orzekł zawarcie pomiędzy Zakładem Usług (...) Sp. z o.o. z siedzibą w E. a (...) S.A. z siedzibą w G. umowy dystrybucji energii elektrycznej do wskazanego obiektu, według projektu przedstawionego przez dystrybutora w załączeniu do pisma z dnia 16 maja 2016 r., stanowiącego jednocześnie załącznik do decyzji, ze

zmianami podanymi w decyzji. W punkcie 2 decyzji przewidziano, iż § 1 pkt 4 umowy otrzymuje brzmienie: „Umowa wchodzi w życie z dniem rozwiązania umowy kompleksowej zawartej przez Odbiorcę z (...) S.A. z/s w G. i obowiązuje na czas nieokreślony.”, natomiast według punktu 5c) decyzji, w Załączniku nr 2 do Umowy pn. „Charakterystyka odbioru energii elektrycznej” wprowadza się następujące zmiany: § 1 pkt 3.10 otrzymuje następujące brzmienie: „Odbiorca przewiduje zakup energii elektrycznej w ilości 0 kWh rocznie przy zachowaniu współczynnika mocy $0 \leq \text{tg } \varphi \leq 0,4$, mocy umownej stałej w ciągu roku 300 kW. Odbiorcy przysługuje uprawnienie do ponownego określenia mocy umownej stałej w ciągu roku dla ww. przyłącza nr 3 w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie umowy.”

(decyzja wraz z załącznikami, k. 4-25).

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł Zakład Usług (...) Sp. z o.o. w E., zaskarżając to orzeczenie w części, tj. co do jego pkt 2 i pkt 5c, oraz wnosząc o zmianę decyzji poprzez:

a) zmianę pkt. 2 decyzji na:

§1 pkt 4 umowy otrzymuje brzmienie:

„Umowa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku i obowiązuje na czas nieokreślony. Niniejsza umowa rozwiązuje i zastępuje wszelkie inne dotychczasowe pisemne lub ustne ustalenia, porozumienia, uzgodnienia i umowy w zakresie objętym jej treścią, które tracą moc prawną.”

b) zmianę pkt. 5 c) decyzji na:

§1 pkt 3.10 Załącznika nr 2 do umowy otrzymuje brzmienie:

„Odbiorca przewiduje zakup energii elektrycznej w ilości 0 kWh rocznie przy zachowaniu współczynnika mocy $0 \leq \text{tg } \varphi \leq 0,4$, mocy umownej stałej w ciągu roku 300 kW. Odbiorcy przysługuje uprawnienie do ponownego określenia mocy umownej stałej w ciągu roku dla ww. przyłącza nr 3 w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie umowy. Kontrolę wartości współczynnika mocy prowadzi się sumarycznie dla przyłączy 1, 2 oraz 3 za pomocą wirtualnego układu sumującego w strefach: szczyt przedpołudniowy, szczyt popołudniowy w pozostałych godzinach doby naturalny.”

c) dodanie pkt. 5 g) o treści:

§1 pkt 1.16 Załącznika nr 2 do umowy otrzymuje brzmienie:

„1.16. Ustalenie dodatkowe:

1.16.1. Zamawianie mocy umownej oraz rozliczenia z tytułu poboru mocy czynnej będzie się odbywało łącznie dla przyłączy 1 i 2 zdefiniowanych w § 1 załącznika. Zamawianie mocy odbywa się na warunkach określonych w OWU i taryfie. Na pisemny wniosek Odbiorcy dopuszcza się zamawianie mocy umownej w przedziale od 20 000 kW do 30 000 kW na poszczególne kwartały w trakcie roku kalendarzowego. Wniosek o zmianę mocy umownej Odbiorca składa z co najmniej jednomiesięcznym wyprzedzeniem.

1.16.2. Moc umowna określona w § 1 ust. 1.10. jest łączną mocą umowną dla przyłączy 1 i 2 zdefiniowanych w § 1 załącznika.

1.16.3. Łączne rozliczanie mocy dla przyłączy 1 i 2 odbywać się będzie w oparciu o wirtualny układ sumujący.

1.16.4. Moc przyłączeniowa określona jest łącznie dla przyłączy 1 i 2 zdefiniowanych w § 1 załącznika.

1.16.5. Pobór energii odbywa się przy współczynniku mocy $0 \leq \text{tg } \varphi \leq 0,4$. Kontrolę wartości współczynnika mocy prowadzi się sumarycznie dla przyłączy 1, 2 oraz 3 za pomocą wirtualnego układu sumującego w strefach: szczyt przedpołudniowy, szczyt popołudniowy w pozostałych godzinach doby naturalny.”

d) dodanie pkt. 5 h) o treści:

§1 pkt 2.16 Załącznika nr 2 do umowy otrzymuje brzmienie:

„2.16. Ustalenie dodatkowe:

2.16.1. Zamawianie mocy umownej oraz rozliczenia z tytułu poboru mocy czynnej będzie się odbywało łącznie dla przyłączy 1 i 2 zdefiniowanych w § 1 załącznika. Zamawianie mocy odbywa się na warunkach określonych w OWU i taryfie. Na pisemny wniosek Odbiorcy dopuszcza się zamawianie mocy umownej w przedziale od 20 000 kW do 30 000 kW na poszczególne kwartały w trakcie roku kalendarzowego. Wniosek o zmianę mocy umownej Odbiorca składa z co najmniej jednomiesięcznym wyprzedzeniem.

2.16.2. Moc umowna określona w § 1 ust. 1.10. jest łączną mocą umowną dla przyłączy 1 i 2 zdefiniowanych w § 1 załącznika.

2.16.3. Łączne rozliczanie mocy dla przyłączy 1 i 2 odbywać się będzie w oparciu o wirtualny układ sumujący.

2.16.4. Moc przyłączeniowa określona jest łącznie dla przyłączy 1 i 2 zdefiniowanych w § 1 załącznika.

2.16.5. Pobór energii odbywa się przy współczynniku mocy $0 \leq \text{tg } \varphi \leq 0,4$. Kontrolę wartości współczynnika mocy prowadzi się sumarycznie dla przyłączy 1, 2 oraz 3 za pomocą wirtualnego układu sumującego w strefach: szczyt przedpołudniowy, szczyt popołudniowy w pozostałych godzinach doby naturalny.”

e) dodanie pkt. 5 i) o treści:

§1 pkt 4.5 Załącznika nr 2 do umowy otrzymuje brzmienie:

„4.5. Na potrzeby niniejszej umowy, zawarta § 2 pkt 1 ust. p OWU definicja Moc umowna otrzymuje brzmienie „Moc umowna - moc czynna pobierana z sieci, określona w Umowie, jako wartość nie mniejsza niż wyznaczona jako wartość maksymalna ze średniej wartości mocy w okresie 60 minut.”

Nadto, powód wniósł o zasądzenie od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania odwoławczego niezbędnych do celowego dochodzenia praw, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Zaskarżonej decyzji zarzucono:

1. naruszenie prawa procesowego - przepisów art. 7 kpa, art. 77 § 1 kpa i art. 107 § 3 w zw. z art. 104 kpa poprzez niepodjęcie wszelkich niezbędnych czynności oraz niezbranie i nierozpatrzenie materiału dowodowego, a w szczególności zaniechanie wyjaśnienia dlaczego pozwany uznał, że powód pobiera energię elektryczną z 3 miejsc dostarczania energii elektrycznej;

2. błąd w ustaleniach faktycznych, mający istotny wpływ na treść zaskarżonej decyzji poprzez przyjęcie, że na nieruchomości w E. przy ul. (...) są 3 miejsca dostarczania energii elektrycznej, gdy w rzeczywistości na tej nieruchomości znajdują się tylko 2 miejsca dostarczania energii elektrycznej;

3. niewłaściwe zastosowanie przepisu § 2 pkt 7) rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego oraz przepisu § 45 ust. 10 i § 46 ust. 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną, poprzez błędną ich wykładnię;

4. naruszenie prawa materialnego - przepisu art. 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne w zw. z art. 65 § 1 i 2 kc poprzez wydanie decyzji orzekającej zawarcie pomiędzy powodem a zainteresowanym (...) spółka akcyjna z siedzibą w G. umowy dystrybucji energii elektrycznej o treści sprzecznej z zamiarem powoda;

5. naruszenie art. 4 ust. 2 pe poprzez wydanie decyzji orzekającej zawarcie pomiędzy powodem a zainteresowanym umowy dystrybucji energii elektrycznej, w przypadku zmiany przez powoda sprzedawcy energii elektrycznej, na zasadach powodujących pogorszenie warunków świadczenia usługi dystrybucji energii elektrycznej w stosunku do obowiązującej umowy kompleksowej.

(odwołanie, k. 27-38).

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Po dokonaniu ponownej analizy akt sprawy oraz zarzutów zawartych w odwołaniu pozwany stwierdził, iż brak jest podstaw do zmiany decyzji w zaskarżonej części wobec czego, organ podtrzymał stanowisko zawarte w tej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie, k. 69-76).

W odpowiedzi na odwołanie zainteresowana (...) S.A. z siedzibą w G. wniosła o oddalenie odwołania i zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odpowiedź na odwołanie, k. 82-84).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zakład Usług (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w E. jest przedsiębiorstwem energetycznym, prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej oraz obrotu energią elektryczną, w oparciu o koncesje udzielone decyzjami Prezesa URE z 13 listopada 2002 r., z 1 czerwca 2011 r. oraz z 13 listopada 2002 r. Na mocy decyzji Prezesa URE z 1 czerwca 2011 r. Spółka jest operatorem systemu dystrybucyjnego.

dowód: okoliczności bezsporne.

(...) S.A. z siedzibą w G. wykonuje działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej na podstawie koncesji, udzielonych decyzjami Prezesa URE z 18 listopada 1998 r. i z 24 czerwca 2008 r. (z późniejszymi zmianami).

dowód: okoliczności bezsporne.

Dnia 15 kwietnia 2011 r. pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w G. a Zakładem Usług (...) Sp. z o.o. w E. zawarta została umowa kompleksowa nr (...) na sprzedaż i dostawę energii elektrycznej dla obiektu zlokalizowanego w E. przy ul. (...), na potrzeby zasilania sieci dystrybucyjnej(...) (...) Sp. z o.o. Stosownie do § 3 ust. 1 umowy, energia elektryczna miała być dostarczana do obiektu za pomocą następujących trzech przyłączy:

- przyłącze nr 1 o nazwie: linia 110 kV EC E. – Z. (...); o napięciu 110 KV; z miejscem dostarczenia energii – zaciski prądowe na izolatorach odciągowych bramki od strony linii w polu Nr (...) (...). Izolatory odciągowe na bramce należą odbiorcy.

- przyłącze nr 2 o nazwie: linia 110 kV E. (...) – Z. (...); o napięciu 110 KV; z miejscem dostarczenia energii – zaciski prądowe na izolatorach odciągowych bramki od strony linii w polu Nr (...) P. Z.(...). Izolatory odciągowe na bramce należą odbiorcy.

- przyłącze nr 3 o nazwie: L. kablowa 15 kV (...) R. – (...) (...); o napięciu 15 kV; z miejscem dostarczenia energii – zaciski prądowe w głowicy kablowej w R-15 kV, na wyjściu ze stacji (...) (...) R. pole nr(...) w kierunku instalacji odbiorcy.

Według § 4 umowy, przyłącza nr 1 i nr 2 zostały zaliczone do grupy taryfowej A23, zaś przyłącze nr 3 – do grupy taryfowej B23.

Przyłącza nr 1 i nr 2 to przyłącza podstawowe, a pomiar pobieranej dla nich mocy i energii odbywa się na poziomie napięcia 110 kV. Natomiast przyłącze nr 3 ma charakter przyłącza rezerwowego, zaś pomiar pobieranej dla niego mocy i energii odbywa się na poziomie napięcia 15 kV.

dowód: kopia umowy kompleksowej nr (...), k. 53-57 akt sądowych oraz k. 8-16 akt admin.; Schemat główny zasilania w energię elektryczną (...) Sp. z o.o., k. 59 akt sądowych; Instrukcja współpracy ruchowej (...) Sp. z o.o. z (...) S.A. Oddział w E. przy prowadzeniu ruchu stacji elektroenergetycznej (...) E. - (...) ((...)), k. 19-25 akt sądowych.

Dnia 3 lipca 2015 r. Zakład Usług (...) Sp. z o.o. zaakceptował ofertę sprzedaży energii elektrycznej, złożoną przez (...) S.A. w G., w ramach której sprzedaż energii obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. Obiekt (...) (...), zlokalizowany w E., został zaliczony do grup taryfowych A23 i C11.

dowód: kopia „Oferty sprzedaży energii elektrycznej”, k. 154-156 akt admin.

Dnia 16 października 2014 r. Zakład Usług (...) Sp. z o.o. wystąpił do (...) S.A. w G. o zawarcie umowy dystrybucji w miejsce dotychczasowej umowy kompleksowej nr (...). (...) (...) argumentował, że wniosek o rozdzielenie dotychczasowej umowy kompleksowej wynikał z planowanej zmiany sprzedawcy, której niezbędnym warunkiem jest posiadanie umowy dystrybucji. (...) (...) wskazywał, iż z uwagi na to, że zmiana sprzedawcy nie może pogarszać warunków świadczenia usług dystrybucji, to oczekiwał on, że propozycja umowy dystrybucji przedstawiona przez (...) S.A. będzie uwzględniała postanowienia obowiązującej umowy kompleksowej w zakresie, w jakim regulowała ona zasady świadczenia usług dystrybucji.

dowód: kopia pisma z 16.10.2014 r. (...), k. 7 akt admin.; wniosek (...) (...) do Prezesa URE z 6.04.2016 r., k. 2-5 akt admin.

Co do zasady, (...) S.A. nie odmówiła zawarcia z Zakładem Usług (...) Sp. z o.o. umowy dystrybucyjnej, jednak wobec barku osiągnięcia przez strony porozumienia, co do treści wszystkich postanowień umowy, pismem z 6 kwietnia 2016 r. Zakład wystąpił do Prezesa URE z wnioskiem o rozstrzygnięcie, w trybie art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego, sprawy spornej dotyczącej odmowy zawarcia przez (...) S.A. z siedzibą w G. umowy dystrybucji energii elektrycznej do obiektu zlokalizowanego w E. przy ul. (...).

dowód: wniosek (...) (...) do Prezesa URE z 6.04.2016 r., k. 2-5 akt admin.; pisma (...) S.A. do Prezesa URE z 16.05.2016 r., k. 57-58 akt admin. oraz z 22.08.2016 r., k. 187-190 akt admin.

Pismem z 2 czerwca 2016 r. Prezes URE zawiadomił przedsiębiorców o wszczęciu - w dniu 11 kwietnia 2016 r. - postępowania w sprawie, zaś pismem z 19 września 2016 r. zawiadomił ich o zakończeniu postępowania dowodowego i o możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym oraz złożenia ewentualnych pisemnych uwag i wyjaśnień. W dniu 17 października 2016 r. Prezes URE wydał decyzję, która została zaskarżona w niniejszym postępowaniu sądowym.

dowód: zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego, k. 139-140 akt admin.; zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego, k. 222 akt admin.

Powyżej opisany stan faktyczny został ustalony przez Sąd w oparciu o twierdzenia stron oraz wyżej przywołane dowody, których wiarygodność i moc dowodowa nie budziły zastrzeżeń.

Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z przesłuchania powoda, ponieważ przeprowadzenie tego dowodu było zbędne dla ustalenia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Okoliczność zamiaru powoda zawarcia umowy dystrybucji z zainteresowanym nie była sporna, natomiast okoliczności dotyczące istniejących pomiędzy powodem i zainteresowanym uzgodnień w zakresie warunków tej umowy oraz liczby miejsc

dostarczania energii elektrycznej, znajdujących się na nieruchomości powoda, w sposób wystarczający zostały wykazane za pomocą dowodów z dokumentów, znajdujących się w aktach sądowych i administracyjnych sprawy. Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że stosownie do art. 299 k.p.c., jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, sąd dla wyjaśnienia tych faktów może dopuścić dowód z przesłuchania stron. Wskazany przepis nadaje dowodowi z przesłuchania stron charakter posiłkowy, subsydiarny. Oczywistym jest bowiem, że strony są zainteresowane rozstrzygnięciem sprawy na ich korzyść, co deprecjonuje wartość omawianego dowodu. Z tego względu, dowód ten powinien być przeprowadzany tylko wówczas, gdy nie można istotnych dla sprawy okoliczności wyjaśnić innymi dowodami. Jeżeli okoliczności te zostały wyjaśnione za pomocą innych dowodów, tak jak w niniejszej sprawie, to prowadzenie przez sąd dowodu z przesłuchania stron należy uznać za niedopuszczalne (tak np. H. Pietrkowski, Zarys metodyki pracy sędziego w sprawach cywilnych, Warszawa 2005 r., s. 308-311).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało oddaleniu, jako bezzasadne.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (dalej: PE), w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, w tym dotyczących zwiększenia mocy przyłączeniowej, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych, umowy, o której mowa w art. 4c ust. 3, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej, oraz w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii, odmowy przyłączenia w pierwszej kolejności instalacji odnawialnego źródła energii, a także odmowy przyłączenia mikroinstalacji, nieprzyłączenia mikroinstalacji pomimo upływu terminu, o którym mowa w art. 7 ust. 8d⁷ pkt 2, nieuzasadnionego ograniczenia pracy lub odłączenia od sieci mikroinstalacji, rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony.

Przez odmowę zawarcia umowy o przyłączenie należy rozumieć zarówno odmowę wydania warunków przyłączenia, jak i sytuację, gdy warunki przyłączenia wraz z projektem umowy przyłączeniowej, jak też projekt umowy kompleksowej sprzedaży energii elektrycznej i świadczenie usług dystrybucji energii, zostały wprowadzone przez przedsiębiorstwo energetyczne wydane, jednak podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci nie zgadza się na ich treść (por. Prawo energetyczne. Komentarz, (red.) Z. Muras, M. Swora, System Informacji Prawnej LEX). Kompetencja Prezesa URE przewidziana w art. 8 ust. 1 PE obejmuje ukształtowanie treści umowy w przypadku, gdy przedsiębiorstwo energetyczne kwestionuje istnienie obowiązku zawarcia umowy i na tej podstawie odmawia jej zawarcia, jak i w przypadku, gdy obowiązek ten nie jest kwestionowany, lecz strony nie mogą dojść do porozumienia w zakresie treści przyszłej umowy.

Ustosunkowując się do podniesionego przez stronę powodową, w pierwszej kolejności, zarzutu naruszenia przepisów prawa postępowania administracyjnego, Sąd Okręgowy stwierdza, że naruszenia te nie miały miejsca w analizowanym przypadku, gdyż organ regulacyjny, działając wnikliwie, podjął wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, w sposób wyczerpujący zebrał i rozpatrzył cały materiał dowodowy, a sporządzone przez organ uzasadnienie zaskarżonej decyzji zawiera wszystkie wymagane elementy, jest wyczerpujące i spójne.

Niezależnie jednak od powyższego, nawet gdyby przyjąć, że w istocie w postępowaniu administracyjnym doszło do uchybień proceduralnych, to tego rodzaju zarzuty, co do zasady, nie mogą być przedmiotem postępowania sądowego, mającego na celu merytoryczne rozstrzygnięcie sporu, ponieważ Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązany jest do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązku stron w postępowaniu dowodowym. Zgodnie bowiem z ugruntowanym stanowiskiem judykatury, tutejszy Sąd nie może ograniczyć sprawy wynikającej z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu tylko do funkcji sprawdzającej prawidłowość postępowania administracyjnego, które poprzedza postępowania sądowe. Celem postępowania nie jest przeprowadzenie kontroli postępowania administracyjnego, ale merytoryczne

rozstrzygnięcie sprawy, której przedmiotem jest spór między stronami powstający dopiero po wydaniu decyzji przez Prezesa Urzędu. Postępowanie sądowe przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest postępowaniem kontrydaktoryjnym, w którym uwzględnia się materiał dowodowy zebrany w postępowaniu administracyjnym, co nie pozbawia jednak stron możliwości zgłoszenia nowych twierdzeń faktycznych i nowych dowodów. Tutejszy Sąd jest sądem cywilnym i prowadzi sprawę cywilną, wszczętą w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu, według reguł kontrydaktoryjnego postępowania cywilnego, a nie sądem legalności decyzji administracyjnej, jak to czynią sądy administracyjne w postępowaniu sądowno-administracyjnym. Podkreśla się, że tylko takie odczytanie relacji pomiędzy postępowaniem administracyjnym i postępowaniem sądowym może uzasadniać dokonany przez racjonalnego ustawodawcę wybór między drogą postępowania cywilnego i drogą postępowania sądowno-administracyjnego dla wyjaśnienia istoty sprawy (por. np. wyrok SN z dnia 29 maja 1991 r., sygn. akt III CRN 120/91; postanowienie SN z dnia 7 października 1998 r., sygn. akt I CKN 265/98; postanowienie SN z dnia 11 sierpnia 1999 r., sygn. akt I CKN 351/99; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2001 r. sygn. akt I CKN 1036/98 LEX Nr 52708; wyrok SN z dnia 20 września 2005 r., sygn. akt III SZP 2/05).

Za niezasadne należało także uznać zarzuty sformułowane w pkt 2 i 3 odwołania. Kwestię sporną stanowiła w niniejszej sprawie liczba miejsc dostarczania energii elektrycznej, znajdujących się na nieruchomości powoda, zlokalizowanej w E. przy ul. (...) oraz kwestia rozliczania energii, w tym energii biernej (tj. ponadumownego poboru energii).

W ocenie Sądu Okręgowego, pozwany prawidłowo przyjął, że na wskazanej nieruchomości są trzy miejsca dostarczania energii elektrycznej, nie zaś - jak sugerował powód - dwa. Stosownie do § 2 pkt 15 rozporządzenia Ministra Gospodarki z 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz. U. nr 93, poz. 623; dalej: rozporządzenie systemowe), przyłącze to odcinek lub element sieci służący do połączenia urządzeń, instalacji lub sieci podmiotu, o wymaganej przez niego mocy przyłączeniowej, z pozostałą częścią sieci przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego na rzecz podmiotu przyłączanego usługę przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej. Natomiast według § 2 pkt 7 tego rozporządzenia, miejsce dostarczania energii elektrycznej to punkt w sieci, do którego przedsiębiorstwo energetyczne dostarcza energię elektryczną, określony w umowie o przyłączenie do sieci albo w umowie o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, albo w umowie sprzedaży energii elektrycznej, albo w umowie kompleksowej, będący jednocześnie miejscem jej odbioru.

Mając na uwadze powyższe definicje legalne należy stwierdzić, że - po pierwsze - poza sporem jest, że obiekt zlokalizowany w E. przy ul. (...), w dacie wydania zaskarżonej decyzji był przyłączony do sieci za pomocą trzech przyłączy, mianowicie:

- przyłącza nr 1 - linia 110 kV EC E. - Z. (...),
- przyłącza nr 2 - linia 110 kV E. (...) - Z. (...),
- przyłącza nr 3 - L. kablowa 15 kV (...) R. - (...) (...).

Po drugie, w § 3 umowy kompleksowej z 15 kwietnia 2011 r. nr (...), obowiązującej w czasie wydawania decyzji przez Prezesa URE, określono trzy niezależne miejsca dostarczania energii elektrycznej, tj.:

- zaciski prądowe na izolatorach odciągowych bramki od strony linii w polu Nr (...)P. Z.(...)
- zaciski prądowe na izolatorach odciągowych bramki od strony linii w polu Nr(...)P. Z.(...),
- zaciski prądowe w głowicy kablowej w R-15 kV, na wyjściu ze stacji (...)R. pole nr 24 w kierunku instalacji odbiorcy.

Przewidziana w rozporządzeniu systemowym definicja miejsca dostarczania energii elektrycznej nie budzi wątpliwości interpretacyjnych. Według niej, miejsce to stanowi określony w umowie punkt, w którym dochodzi do przekazania energii elektrycznej przez przedsiębiorstwo energetyczne odbiorcy. Skoro w umowie kompleksowej uwzględniono, że obiekt powoda ma trzy przyłącza i trzy miejsca dostarczania energii, a stan ten nie uległ zmianie na dzień wydania

zaskarżonej decyzji i został uwzględniony zarówno w tej decyzji, jaki i w projekcie umowy dystrybucji opracowanym przez zainteresowanego, to niezrozumiale jest aktualne twierdzenie przez powoda, że w danym przypadku istnieją dwa miejsca dostarczania energii. Natomiast bez znaczenia jest, że przyłącza nr 1 i nr 2 oraz związane z nimi miejsca dostarczania energii zlokalizowane są w jednej stacji transformatorowej, skoro zasilają one inne pola, będące pierwszymi elementami infrastruktury powoda leżącymi za granicą własności i eksploatacji od strony sieci zainteresowanego.

Zgodnie ze wskazanym przez powoda § 46 ust. 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki z 18 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. nr 189, poz. 1126; dalej: rozporządzenie taryfowe), jeżeli dostarczanie energii elektrycznej odbywa się z kilku niezależnych miejsc jej dostarczania, opłatę za przekroczenie mocy umownej oblicza się oddzielnie dla każdego miejsca, w którym nastąpiło przekroczenie tej mocy. Niezależnymi miejscami dostarczania energii elektrycznej nie są miejsca, za którymi występuje naturalne sumowanie pobranej mocy lub w których, zgodnie z umową o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej albo z umową kompleksową, moc pobrana jest kontrolowana za pomocą sumatora. Mając na uwadze powyższe unormowanie Sąd w pełni podziela ustalenie Prezesa URE, iż pomiar energii elektrycznej w obiekcie powoda dokonywany jest po stronie 110 kV transformatora nr 1 i nr 2 w rozdzielni 110 kV oraz po stronie 15 kV w złączu średniego napięcia. Układy pomiarowe zainstalowane są odrębnie dla przyłącza nr 1 i nr 2 w rozdzielni 110 kV oraz dla przyłącza nr 3 w złączu średniego napięcia, zlokalizowanego przy ogrodzeniu z (...) R. (k. 99-102 akt admin.). Tym samym, nie można zgodzić się powodem, że w analizowanym przypadku występuje sytuacja, w której moc pobrana miałaby być kontrolowana za pomocą sumatora (sumującego układu pomiarowo-rozliczeniowego). Jego zainstalowanie nie wynika bowiem ani z treści dotychczasowej umowy kompleksowej, ani z przedstawionego przez powoda schematu infrastruktury elektroenergetycznej. Przy czym, jak trafnie zauważa pozwany, wyrażenie przez zainteresowanego zgody na wykorzystanie w rozliczeniach wirtualnego układu pomiarowo-rozliczeniowego nie jest jednoznaczne z zainstalowaniem sumującego układu pomiarowo-rozliczeniowego. Skoro bowiem, stosownie do § 2 pkt 22 rozporządzenia systemowego, układ pomiarowo-rozliczeniowy to liczniki i inne urządzenia pomiarowe lub pomiarowo-rozliczeniowe, w szczególności: liczniki energii czynnej, liczniki energii biernej oraz przekładniki prądowe i napięciowe, a także układy połączeń między nimi, służące bezpośrednio lub pośrednio do pomiarów energii elektrycznej i rozliczeń za tę energię, to brak jest podstaw do twierdzenia, że stosowanie wirtualnego układu jest tożsame z zainstalowaniem układu pomiarowo-rozliczeniowego (sumatora) w rozumieniu § 46 ust. 5 rozporządzenia taryfowego.

Istotne jest również, że definicja miejsca dostarczania energii nie przewiduje żadnego warunku, dotyczącego naturalnego sumowania pobranej mocy. Rację ma zatem zainteresowany, że ewentualne sumowanie poboru energii elektrycznej przez transformatory powoda nie miałyby żadnego znaczenia dla określenia miejsca dostarczania energii, nie wpływałoby na fizyczną liczbę miejsc dostarczania energii. Nadto, jak zasadnie podniósł pozwany, w rozpatrywanym przypadku nie zawsze będzie występowało naturalne sumowanie mocy. Powód jest właścicielem poprzeczki 110 kV, stanowiącej element infrastruktury elektroenergetycznej i dysponuje możliwością podjęcia, niezależnych od zainteresowanego, działań w zakresie jej ustawienia. Z kolei od otwarcia lub zamknięcia tej poprzeczki uzależnione jest zaistnienie sumowania mocy.

Odnosnie do kolejnego zagadnienia spornego, dotyczącego rozliczania energii, w tym energii biernej (tj. ponadumownego poboru energii), zdaniem powoda, Prezes URE błędnie uznał, że przyłącze 1 i 2 nie mogą być rozliczane łącznie za energię bierną, mogą być rozliczane łącznie tylko w zakresie mocy i energii czynnej. Mając zaś na uwadze treść wniosków odwołania, sformułowanych w punktach 1b, 1c i 1d („Kontrolę wartości współczynnika mocy prowadzi się sumarycznie dla przyłączy 1, 2 oraz 3 za pomocą wirtualnego układu sumującego...”), powód prezentuje pogląd, że rozliczenie energii powinno następować łącznie dla przyłączy nr 1, nr 2 i nr 3.

Sposób kontroli wartości współczynnika mocy (ponadumowny pobór energii biernej) wynika z obowiązującej u zainteresowanego taryfy dla energii elektrycznej, zatwierdzonej decyzją Prezesa URE z 17 grudnia 2015 r., jako zgodnej z przepisami prawa, w tym przepisami rozporządzenia taryfowego. Stosownie zaś do § 7 ust. 1 pkt 1 tego rozporządzenia – który, jak trafnie przyjął pozwany, stanowi przepis bezwzględnie obowiązujący - odbiorca, który

pobiera energię elektryczną z kilku miejsc dostarczania energii elektrycznej, położonych w sieci o różnych poziomach napięć - jest zaliczany do grup taryfowych oddzielnie w każdym z tych miejsc. Zgodnie z tym unormowaniem, w taryfie zainteresowanego określone zostały grupy taryfowe uwzględniające, między innymi, odbiorców zasilanych z sieci elektroenergetycznej wysokiego napięcia (grupa A) oraz odbiorców zasilanych z sieci elektroenergetycznej średniego napięcia (grupa B). W konsekwencji, w odniesieniu do przyłączy nr 1 i nr 2 (napięcie 110 kV), powód został zakwalifikowany do grupy taryfowej A23, zaś w odniesieniu do przyłącza nr 3 (napięcie 15 kV) – do grupy taryfowej B23. Stosownie zaś do punktu 4.3.10 taryfy zainteresowanego, jeżeli dostarczanie energii elektrycznej odbywa się z kilku miejsc dostarczania, opłatę za ponadumowny pobór energii biernej oblicza się oddzielnie dla każdego miejsca dostarczania (okoliczność bezsporna). W świetle powyższego, Sąd Okręgowy uznał za prawidłowe stanowisko pozwanego, iż niedopuszczalne jest łączne rozliczanie mocy i energii elektrycznej czynnej i biernej dla przyłączy zakwalifikowanych do odrębnych grup taryfowych oraz zasilanych na różnych poziomach napięć. Oznacza to, że w analizowanym przypadku niedopuszczalne jest łączne rozliczanie przyłącza nr 1 i nr 2 z przyłączem nr 3. Co się zaś dotyczy łącznego rozliczenia dla przyłączy nr 1 i nr 2, to zgodnie z zaskarżoną decyzją, w zakresie energii czynnej będzie możliwe łączne rozliczenie przekroczeń mocy umownej i zamawianie mocy umownej, gdyż na to w toku postępowania administracyjnego wyraził zgodę zainteresowany (pisma (...) z 16.05.2016 r., k. 57-58 akt admin. oraz z 22.08.2016 r., k. 187-190 akt admin.). Natomiast z uwagi na treść punktu 4.3.10 taryfy oraz brak zgody zainteresowanego, nie będzie możliwe w danym zakresie łączne rozliczanie ponadumownego poboru energii biernej.

W konsekwencji powyższego, nie jest możliwa zmiana rozstrzygnięcia zawartego w pkt 5c sentencji zaskarżonej decyzji w sposób zgodny z wnioskiem powoda, tj. poprzez uzupełnienie postanowienia § 1 pkt 3.10 Załącznika nr 2 do Umowy pn. „Charakterystyka odbioru energii elektrycznej” przez dodanie zdania: „Kontrolę wartości współczynnika mocy prowadzi się sumarycznie dla przyłączy 1, 2 oraz 3 za pomocą wirtualnego układu sumującego w strefach: szczyt przedpołudniowy, szczyt popołudniowy w pozostałych godzinach doby naturalny.” Z przedstawionych powyżej względów, wobec niedopuszczalności łącznego rozliczania wszystkich miejsc dostarczania energii elektrycznej, nie podlegały także uwzględnieniu wnioski odwołania sformułowane w punkcie 1c i 1d.

W ocenie Sądu, brak jest również podstaw do zmiany pkt 2 sentencji decyzji, w którym przyjęto, że umowa dystrybucji energii elektrycznej wejdzie w życie z dniem rozwiązania dotychczas obowiązującej umowy kompleksowej. Rozwiązanie to jest zasadne z tego względu, że skoro intencją powoda jest zawarcie umowy dystrybucji w związku ze zmianą sprzedawcy energii elektrycznej, to data wejścia w życie umowy dystrybucji winna być związana z datą wejścia w życie umowy sprzedaży energii elektrycznej i jednocześnie z rozwiązaniem dotychczasowej umowy kompleksowej. Niezasadne było ustalenie daty wejścia w życie umowy dystrybucji na dzień 1 stycznia 2017 r. Jak trafnie zauważyli pozwani i zainteresowany, brak zmiany sprzedawcy energii elektrycznej oraz nierozwiązanie ówczesnie obowiązującej umowy kompleksowej przed wskazaną przez powoda datą oznaczałoby, że w zakresie usługi dystrybucji energii obowiązywałyby równocześnie dwie różne umowy. Sytuacja taka byłaby natomiast niepożądana z punktu widzenia pewności obrotu gospodarczego.

Nie podlegał uwzględnieniu wniosek powoda o wprowadzenie do umowy definicji mocy umownej, rozumianej jako „moc czynna pobierana z sieci, określona w Umowie, jako wartość nie mniejsza niż wyznaczona jako wartość maksymalna ze średniej wartości mocy w okresie 60 minut.” Definicja legalna mocy umownej została bowiem sformułowana w § 2 pkt 10 lit. a rozporządzenia systemowego, zgodnie z którym, moc umowna to moc czynna pobierana lub wprowadzana do sieci, określona w umowie o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, umowie sprzedaży energii elektrycznej albo umowie kompleksowej, jako wartość maksymalna, wyznaczana w ciągu każdej godziny okresu rozliczeniowego ze średnich wartości tej mocy rejestrowanych w okresach 15-minutowych. Wskazany przepis ma charakter bezwzględnie wiążący, zatem jego modyfikacja w drodze umowy jest niedopuszczalna. Moc umowna musi być zatem wyznaczana, po pierwsze, w ciągu każdej godziny okresu rozliczeniowego, po drugie, ze średnich wartości tej mocy i, po trzecie, rejestrowanych w okresach 15-minutowych. Oznacza to, że wyznaczanie mocy, jak chce powód, jako wartości maksymalnej ze średniej wartości mocy w okresie 60 minut, nie odpowiada powyższej definicji.

Ustosunkowując się do zarzutów z punktu 4 i 5 odwołania, w ramach których powód wskazywał na wydanie przez Prezesa URE decyzji sprzecznej z zamiarem powoda oraz kształtującej umowę dystrybucji na zasadach powodujących pogorszenie warunków świadczenia usługi dystrybucji energii elektrycznej w stosunku do obowiązującej umowy kompleksowej, Sąd Okręgowy stwierdza, że zarzuty te są bezpodstawne. W pierwszej kolejności wymaga podkreślenia, że kształtując decyzją administracyjną treść umowy dystrybucji energii elektrycznej, Prezes URE jest zobowiązany do uwzględnienia obowiązujących przepisów prawa oraz wyważenia interesów obu stron umowy. Stąd też oczekiwanie powoda, że decyzja ta będzie w całości dopowiadała jedynie jego interesom, jest nieuprawnione. Nadto, należy mieć na uwadze, że zainteresowany nie jest stroną umowy kompleksowej. Nie ma zatem podstaw do odnoszenia postanowień umowy dystrybucji, orzeczonej zaskarżoną decyzją, do postanowień umowy kompleksowej zawartej uprzednio przez powoda z podmiotem trzecim. Przy opracowywaniu tej pierwszej należało mieć na uwadze obowiązujące przepisy prawa oraz postanowienia obowiązującej u zainteresowanego taryfy. Wnioskowane przez powoda zmiany umowy dotyczące, między innymi, wspólnego rozliczania wszystkich miejsc dostarczania energii elektrycznej w sytuacji, gdy są one zasilane z sieci o różnych napięciach oraz z pominięciem faktycznej liczby występujących w obiekcie powoda przyłączy i miejsc dostarczania energii, byłyby niezgodne z taryfą obowiązującą u zainteresowanego i prowadziłyby do nieuzasadnionego uprzywilejowania powoda względem pozostałych odbiorców energii. Należy także odnotować, że formułując zarzut naruszenia art. 4 ust. 2 PE, powód nie wskazał w czym miałyby się przejawiać pogorszenie jego sytuacji w stosunku do sytuacji innych użytkowników systemu dystrybucyjnego. Wreszcie, bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, w tym zwłaszcza dla treści umowy dystrybucji ustalonej zaskarżoną decyzją, pozostaje kwestia dokonania przez powoda nakładów inwestycyjnych na jego sieć dystrybucyjną w związku z umową kompleksową. Trafnie zauważył pozwany, że - po pierwsze - wszelkie decyzje inwestycyjne, dotyczące infrastruktury użytkowanej przez powoda, należą właśnie do niego samego, zaś - po drugie - powód, jako operator systemu dystrybucyjnego, jest zobowiązany do dokonywania określonych inwestycji w infrastrukturę.

W świetle powyższych ustaleń, zarzuty i twierdzenia odwołania, podniesione w stosunku do zaskarżonej decyzji, nie zasługiwały na uwzględnienie. Zdaniem Sądu, stanowią one jedynie polemikę z rozstrzygnięciem Prezesa URE, niepopartą argumentami i dowodami, które pozwoliłyby na przyjęcie oceny odmiennej od oceny dokonanej przez organ regulacyjny.

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że na koszty należne pozwanemu Prezesowi URE oraz zainteresowanemu (...) S.A. z siedzibą w G. złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości po 720 zł (odpowiednio – § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie), a w przypadku zainteresowanego także opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

SSO Ewa Malinowska